Октябрнинг 50 йиллиги

БУНКЕРЛАРДАН 171.000 ТОННА!

● Областимизнинг азамат механизаторлари юксак жасорат кўрсатиб, машина терими планини муддатидан олдин бажардилар ● *64 процент пахта „зангори кема“ларда терилди* ● Эл-юрт сизларга офарин демоқда.

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 200 (3682). | Сешанба, 10 октябрь 1967 йил. | Баҳоси 2 тийин.

МАШИНАЛАР ҚУДРАТИ

Пахтачиликни комплекс механизациялаштириш йўлидан собит одимлар ташлаб олға бораётган шонли дала гвардиячиларимиз Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги шарафига социалистик мусобақани авж олдира бориб, пахтани машиналар билан териб олиш йиллик планини муддатидан илгари бажарганликлари тўғрисида ғалаба рапорти бердилар. Ҳозиргача она-Ватан омборларига етказиб берилган 265 минг тоннадан ортиқ пахтанинг 171 минг тоннадан зиёдроғи «зангори кема»лар билан териб олинди.

Областимизнинг юбилей йилидаги бу катта зафарига бункерлардан 50 минг тонна «оқ олтин» тўккан Оққўрғон, 42 минг тонна «оқ олтин» тўккан Бўка, 32 минг тонна «оқ олтин» тўккан Ўрта Чирчиқ, 7200 тонна «оқ олтин» тўккан Юқори Чирчиқ районларининг механизаторлари салмоқли улуш қўшдилар.

Оққўрғон районидаги Ленин номли, «Заря коммунизма» Ҳамза номли, «Ленинград», «Озод», «Москва», Охунбобоев номли, Бўка районидаги «Партия XX съезди», «Октябрь 40 йиллиги», Тимирязев номли, «Ленинобод», Жамбул номли, Ўрта Чирчиқ районидаги Терешкова номли, Охунбобоев номли, Куйбишев номли, «Полярная звезда», Юқори Чирчиқ районидаги «Ленинский путь» колхозларининг механизаторлари машина теримида энг юксак кўрсаткичларга эришдилар.

Областимиз далаларида машина терими қизғин давом эттирилмоқда.

„ЗАНГОРИ КЕМАЛАР“ДА КИМ ҚАНЧА ПАХТА ТЕРДИ

Областимизда ҳозиргача машинада 171 минг тоннадан ортиқ пахта терилиб, бу соҳадаги план ошириб бажарилди. Шу жумладан:

Оққўрғон райони 50 минг тонна;
Бўка райони 42 минг тонна;
Ўрта Чирчиқ райони 32 минг тонна;
Янгийўл райони 25 минг тоннадан ортиқ;
Бекобод райони 15 минг тоннадан ортиқ;
Юқори Чирчиқ райони 7 минг 200 тоннадан ортиқ;
Оржоникидзе райони 700 тоннадан ортиқ пахта териб топширди.

«Зангори кема»ларни моҳирона бошқариб, хирмон баракасига барака киритаётган дала гвардиячилари пахтакор деҳқоннинг чинакам мададкори бўлмоқдалар. Областимиз механизаторларининг юбилей йили зафарида Бекободдаги 3-«Далварзин» совхози илғор суворийларининг ҳам улуши каттадир. Ўнгдаги суратда хўжаликнинг илғор звеноси бошлиғи механизатор Назар Тангировни кўриб турибсиз. У ўз машинаси билан ҳар куни 4—5 тонадан пахта термоқда. Чапдаги суратда ўртоқ Тангиров бошчилик қилаётган звено даласида машина терими пайти акс эттирилган.

А. Абалян фотолари.

ЯНА 700 ТОННА ПАХТА БЕРАМИЗ

Юбилей йили ниҳоятда қувончли ва қутлуғ йил келди. Пахтачилик тарихида бу йилгидек қисқа муддатда план бажаришларни кўрмаганмиз. Шу кунларда кўпгина хўжаликлар маррага етдилар. Жуда кўп колхозлар, совхозлар улоқчилар тўдасидек маррага зўр шиддат билан етиб келмоқдалар. Эл қатори бизнинг азамат колхозчиларимиз, моҳир механизаторларимиз ҳам йиллик пахта тайёрлаш планини 20 иш кунида шараф билан бажардилар. Давлат омборларига 2307 тонна биринчи сорт пахта топширилди.

Илғор звено бошлиқларимиздан Йўлдошев, Маманазаров, Пирманов сингари ўртоқлар бош бўлган звеноларда ҳозиргача ҳар гектар ердан 25—35 центнердан ҳосил кўтарилди. Илгари ноябрь ойида аранг план бажарадиган колхозларнинг сентябрь ойида йиллик планни адо этадиган бўлиб қолишининг боиси нима деб сўрасалар биз шундай жавоб берамиз: Деҳқонлар техниканинг тилини ўрганиб олдилар, агротехника қоидаларини изчиллик билан бажарадиган бўлиб қолдилар, моддий рағбатлантириш тадбирларини амалга оширдилар, тахтача усулини жорий қилдилар, механизаторлар бошлиқ звено принципини мустаҳкамладилар. Булар дала ишларини сифатли бажарилишини таъминлаб, ҳосилдорликни оширяпти. Пахтани эртароқ териб олишга тобора кенг йўл очиб беряпти.

Пахта йиғим-теримини эндиликда машинасиз тасаввур қилиб бўлмайди. Машина деҳқонларни парвоз қилдиряпти. Бизни колхозда бу йил 23 та пахта териш машинаси ишлади. Шу машиналар билан ҳозиргача қарийб 60 процент ҳосил терилди. Бу ишда Аливой Йўлдошев, Омон Имомов, Саидакром Шосаидов сингари механик-ҳайдовчиларимиз катта ҳисса қўшдилар.

Колхозимизда пахта, ғалла, пилла, жун тайёрлаш планлари ҳам бажарилди. Ҳозир даладаги пахта ҳосилини сира нобуд қилмай териб олиш учун кураш давом этаяпти. Биз юбилей шарафига яна 700 тонна «оқ олтин» совға қилиш тўғрисида социалистик мажбурият олдик. Бу мажбурият ҳам сўзсиз бажарилади.

М. ХАЙИТБОЕВ.
Бўка районидаги «Партия XX съезди» колхозининг раиси.

ЛУБ ТАЙЁРЛАШ МАЖБУРИЯТИ БАЖАРИЛДИ

Совет ҳокимиятининг ярим асрлик тўйини катта тўёналар билан кутиб олишга аҳд қилиб, астойдил курашаётган областимиз лубкорлари яқинда давлатга каноп пояси сотиш йиллик планини муддатидан илгари бажарганликлари тўғрисида ғалаба рапорти берган эдилар. Улар Октябрь байрамини тағин ҳам қувончлироқ ютуқлар билан кутиб олиш мақсадида давлатга пландан ташқари яна 15 минг тонна каноп пояси етказиб беришга қарор қилган эдилар. Шундан кейин мажбуриятни ҳам бажариш йўлида социалистик мусобақа янада қизитиб юборилди. Мана энди юбилей йили социалистик мажбурияти ҳам шараф билан бажарилди! Она-Ватанга пландан ташқари 17 минг тонна каноп пояси етказиб берилди.

Бу юксак мажбуриятни бажаришда Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел», Свердлов номли, «Правда», Ўрта Чирчиқ районидаги «Северний маяк», Оққўрғон районидаги «Победа», Димитров номли, Киров номли, «Заря коммунизма» колхозлари лубкорларининг қўшган ҳиссаси катта бўлди.

МЕХАНИЗАТОРЛАРГА РАҲМАТ

Катта тўй, Улуғ Октябрь революциясининг 50 йиллик байрами арафасида колхозимиз пахтакорлари улкан ғалабани қўлга киритдилар. Улар давлатга пахта сотиш йиллик планини муддатидан олдин бажарганликлари ҳақида ғалаба рапорти бердилар.

Ер-ҳосилнинг онаси бўлса, отаси — меҳнат деганларидек деҳқонларимизнинг ёз бўйи парваришни намунали олиб борганликлари, барча майдонлардаги ғўзанинг бир текисда ҳосилга кириши учун ғайрат билан меҳнат қилганликлари туфайли йиғим-теримга вақтлироқ тушишга имконият туғилди.

Йиғим-теримнинг биринчи кунлариданоқ барча колхозчиларимиз ва суворийларимиз ғайрат билан ишга тушиб кетдилар. Ана шундай азаматларимиздан бири Абдурасул Абдураҳимовдир. У хўжалигимизда биринчи бўлиб звено планини 8 иш кунида бажариб барчани қойил қолдирди.

Зиёвой Ризаев бошлиқ бригада ҳам илғор коллективлардан. Бригада аъзолари ҳозирги кунгача давлат йиллик планини 113 процентга етказиб, пландаги 708 тонна ўрнига 800 тонна «оқ олтин» тўкдилар. Нажот Газизов, Рихсивой Шопайзиев, Абдулла Тиллаев, Мажид Бўрибеков, Эргаш Қўрғонбоев каби механизаторларимизнинг ҳар бири шу кунгача 90—100 тоннадан пахта териб қўйдилар.

Колхозимиз деҳқонлари бу йил мавжуд 1320 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 28 центнердан пахта етиштиришга қарор қилган эдилар. Бугунги қувончли кунда зиммадаги ана шу вазифани шараф билан адо этиб 3530 тонналик хирмон кўтардик. Имкониятларимизни ҳисоблаб чиқиб давлат омборига яна 500 тонна пахта тўкиш мажбуриятини олдик.

Биз ўтган йили даладаги ҳосилнинг 50 процентини машинада терган бўлсак бу йил 62 процентини «зангори кема»ларда териб олдик. Машиналар бункеридан 1900 тонна пахта тўкилди. Йиғим-терим кунлари даламизда 35 дан ортиқ машина гуриллаб турди.

Планни муддатидан олдин бажаришда чевар теримчи қизларимизнинг ҳиссаси ҳам катта бўлди. Лутфихон Абдуллаева, Раҳима Тошбоева, Сабоҳат Ортиқова каби теримчиларимиз шу кунгача 6—7 тоннадан пахта териб қўйдилар. «Дабдабали рақамларга эмас, пахтанинг сифатига эътибор бериш керак. Шундагина деҳқон ҳаёти фаровон, турмуши бундан ҳам гўзал бўлади», деган эди марҳум устозимиз, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Абдулла Ортиқов.

Ўз устозлари сўзларини дилларига жо қилиб олган колхозчиларимиз бу йил ялпи ҳосилни аъло сортларга топширишга муваффақ бўлдилар. Шу билан умумхалқ байрамига муносиб тухфа ҳозирладилар. Бу колхозчиларимизнинг Октябрь байрамига муносиб совғаси бўлади.

Юсуф ТОЛИПОВ,
Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхозининг раиси.

Файзулла МАСЛОНОВ,
бошланғич партия ташкилотининг секретари.

ЮБИЛЕЙ ДАСТУРХОНИГА

Меҳнаткашларнинг юбилей дастурхонини тўкин-сочин қилиш учун астойдил интилаётган азамат сабзавоткор, боғбон ва чорвадорлар бирин-кетин кўзлаган манзилларига етиб келмоқдалар. Калинин районидаги Охунбобоев номли колхоз меҳнаткашлари давлатга сабзавот, картошка, мева ва узум сотиш юзасидан берилган планларни ҳамма турлар бўйича ошириб бажарганликлари тўғрисида рапорт бердилар. Эл дастурхонига пландаги 2910 тонна ўрнига 3822 тонна сабзавот, 1217 тонна картошка, 110 тонна қовун-тарвуз, 190 тонна узум, 121 тонна мева етказиб берилди. Шунингдек, колхоз ғалла, пилла, гўшт сотиш йиллик планларини ҳам шараф билан бажарди. Сабзавоткорлар эл дастурхонига пландан ташқари яна 500 тонна маҳсулот етказиб беришга қарор қилдилар.

Н. САЪДУЛЛАЕВ.

Бўкалик илғор механизаторлар яқинлашаётган юбилей тўйига муносиб тухфалар билан келишмоқда. Зиммаларига олган социалистик мажбуриятни шараф билан адо этаётган «зангори кема» капитанларининг сони тобора ортиб бормоқда.

Ушбу суратларда райондаги Свердлов номли колхознинг пешқадам механизаторларидан (юқоридан пастга) Қарши Бердиқулов ва Абдуманноп Неъматов ўртоқларни кўриб турибсиз. Бу шоввозлар шу кунгача «зангори кема»лар ёрдамида 70—80 тоннадан пахта теришди. Пастдаги суратда: «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг илғор пахта ортувчиси ўртоқ В. Грин.

И. Юсупов фотолари.

Юбилей йили ОҚ ОЛТИНИ

ОБЛАСТИМИЗ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 9 ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида).

Районлар	бир кунда	мавсум бошидан бери	Машина терими: Бир кунда	Машина терими: мавсум бошидан бери
Оққўрғон	2,06	96,41	2,32	109,68
Янгийўл	1,68	92,95	1,98	98,59
Бўка	2,01	86,91	2,70	106,88
Ўрта Чирчиқ	2,09	85,21	2,43	105,75
Оржоникидзе	1,89	73,88	2,27	63,63
Юқори Чирчиқ	1,90	82,20	2,17	120,08
Бекобод	1,82	57,88	2,10	65,53
Область бўйича:	1,93	85,20	2,35	100,71

Суратда: «зангори кема»лар Оққўрғон далаларида.

АХБОРОТ

«Область Совети тўғрисида»ги Низомнинг 75-моддасига биноан область Совети ижроия комитети 1967 йил 15 октябрь якшанба кунига қуйидаги округлар бўйича меҳнаткашлар депутатлари область Советига сайловларни белгилади:

2-Фестиваль сайлов округи, Олмалиқ шаҳри.

92-Чорвоқ чап қирғоғи сайлов округи, Чирчиқ шаҳри.

300-Дадабоев сайлов округи, Оржоникидзе райони.

Шу округлар бўйича 1967 йилнинг 3 октябрида депутатликка номзодлар кўрсатилди. 6—7 октябрда меҳнаткашлар депутатлари XI чақириқ область Совети депутатлигига қуйидаги номзодлар рўйхатга олинди:

2-Оржоникидзе сайлов округи бўйича — ўртоқ В. У. Тошбеков (область соғлиқни сақлаш бўлими мудири).

92-Чорвоқ чап қирғоғи округи бўйича — ўртоқ С. И. Садовский (Чорвоқгэсстрой бошлиғи).

300-Дадабоев сайлов округи бўйича — ўртоқ П. Сашаходский (ҳарбий хизматчи).

МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ.

КОММУНИСТЛАР ЕТАКЧИ

АҲМАДЖОН ака далаларни айланиб юриб, тушга яқин Шерали Йўлдошев бошлиқ звено шийпонига келди. Шийпон атрофи саранжом. Ошпаз аёл жаркоп тайёрлаяпти.

— Ҳорманг, хола, овқат тайёр бўлай дедими?

— Э, келинг, партком болам. Бор бўлинг, ҳа овқат тайёр бўлай деб қолди. Қани, ўтиринг, чойим ҳам қайнаб қолади ҳозир,— таклиф қилди ошпаз.

— Раҳмат, холажон, раҳмат,— миннатдорчилик билдирди секретарь.— Мен бир шийпонни кўздан кечирай.

Парткомнинг одати шу—бирор бир ерга бориб қолгудай бўлса, даставвал дала шийпонининг безалиши билан қизиқади, газета-журналларини суриштиради. «Жанговар варақа»ни сўрайди. «Ахир, далада тер тўкиб, ҳалол меҳнати билан етиштирилган дурни йиғиштириб олишда фидокорлик кўрсатаётганларга яхши маданий-маиший хизмат қилиш керак-да»,— дейди ҳамиша Аҳмаджон ака. У бу гал ҳам шийпонни синчиклаб кўздан кечирди. Ён дафтарига нималарнидир қайд қилиб ҳам қўйди.

Тушликка занг урилиши билан этак-этак «оқ олтин»ни кўтариб олган йигитлар, қиз-жувонлар бирзумда хирмонни бошларига кўтариб, бир-бирлари билан ҳазил-мутойиба қилабошлашди. Шералининг «зангори кема»си ҳам тўхтади. У бункердаги пахтани тележкага ағдаргач, овқатланиш учун шийпонга чиқди. Аҳмаджон акани кўриши билан ярим ҳазил қилиб:

— Коммунистларнинг иши жойида, ўртоқ командир. Ҳаммаси ўз постида,— деб қўйди. Улар самимий саломлашдилар.

Бу гап ҳазилга ўхшаган бўлса ҳам партия ташкилотининг секретари унинг маъносини уқди. Демак, партия йиғилишида айтилган таклифларга звенода амал қилишаётир, коммунистлар Ўзбекистон партия ва ҳукуматининг Мурожаатига жавобан астойдил меҳнат қилмоқдалар.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

Ҳа, колхоз партия ташкилоти йиғим-теримда коммунистларнинг ишга бош-қош бўлишлари, ўзлари социалистик мусобақада ташкилотчилик қилишлари учун курашаяпти. Бунга йиғим-терим бошланган дастлабки кунларда бўлиб ўтган партия йиғилишида бир оғиздан келишиб олинган эди.

Партия ташкилоти ҳисобида 60 дан зиёд коммунист бор. Коммунистлар меҳнаткашлар ўртасида оммавий-сиёсий ишларни кучайтириш, ташкилотчилик ишларини йўлга қўйишга бош-қош бўлмоқдалар. Энг муҳими, улар йиғим-теримда авангардлик кўрсатишмоқда. Ҳисоблашса 43 коммунист бевосита йиғим-теримда банд бўлар экан. Хўш, қолганлари — идора-бошқарув аппаратидагилар бу ишдан четда қоладими? Йўқ, улар ҳам: «этак тутиб, пахта терамиз»,— деб ўз устларига конкрет мажбуриятлар олишди. Эрмакбой Сотимов, Нормат Ўтбосаров, Бўрибой Эрғозиев, Ҳолмат Мамажонов сингари ватанпарвар коммунистларнинг ҳар бири ўз ишидан бўш пайтларида уч-беш тоннадан «оқ олтин» териб беришга аҳд қилдилар.

Коммунистлар ўз сўзларининг устларидан чиқаётирлар. Уларнинг ҳар бири хирмонга кунига 40—100 килограмм атрофида пахта тўкишга муваффақ бўляпти.

Партия ташкилоти коммунистларнинг мусобақа ташкилотчилари бўлишлари учун курашиб, яхши натижаларни қўлга киритяпти. Айниқса, коммунистлар раҳбарлик қилаётган участка ҳамда звеноларда терим суръати юқори бўлмоқда. Жумладан, коммунист Х. Рустамов бошлиқ звено янги очилган 30 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 22 центнердан хирмон кўтарди. План 20 иш кунида адо этилди.

Коммунист механик-ҳайдовчилар кунлик суръатнинг ўсишига, айниқса салмоқли ҳисса қўшмоқдалар. Улар ўз агрегатларининг икки сменада ишлашини таъминлаб, бункердан кунига 4—6 тоннадан пахта тўкишяпти. Абдураҳим Қирсадақов, Маҳанбой Нурматов, Жумабой Абдураззоқов ва бошқалар шу кунгача бункердан 50—70 тоннадан пахта тўкиб қўйдилар.

Партия ташкилоти илғорлар тажрибасини коммунистлар орқали оммага кенг ёйиш ишига ҳам жиддий эътибор беряпти. Колхоз радиоузели орқали кунига эшиттиришлар уюштирилмоқда.

— Юбилей йилида,— дейди партком секретари Аҳмаджон ака Зуфаров,— 726 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 30 центнердан ҳосил олиш учун мусобақага қўшилганмиз. Хўжалигимиз пахтакорлари мажбуриятга яраша етиштирилган ҳосилни тезроқ йиғиб-териб олишда жонбозлик кўрсатишяпти. Бу соҳада зиммаларига юксак масъулият юкланган коммунистларимиз намуна кўрсатиб, барчани ғайрат кўрсатишга чорламоқдалар.

З. ҚУРТНЕЗИРОВ,
Янгийўл районидаги Назарали Ниёзов номли колхоз.

ЎзССР Фанлар академиясининг ядро-физикаси институти илмий ходимлари юбилей шарафига зўр активлик ва ижодий ташаббус билан меҳнат қилишяпти. Динора Отажонова ва Изида Абдуқодировалар институтнинг ёш, қобилиятли ходимларидан. Отажонова (чапда) Москвадаги Бауман номли олий техника билим юртини тугатиб, бу ерда реакторни бошқариш пультида ишламоқда. Абдуқодирова эса аспирантурани тугаллаб, техника фанлари кандидати илмий даражасини олишга ҳозирлик кўрмоқда. Суратда: Д. Отажонова ва И. Абдуқодировалар иш устида.

А. Палехов фотоси.

МАЖБУРИЯТ ОЛДИНГМИ,
УНИ БАЖАР!

ЁРДАМ ШУ БЎЛСА

Яқинлашиб келаётган Октябрнинг эллик йиллик юбилейи қурилиш жабҳасида меҳнат қилаётган фидокорларнинг ғайратига-ғайрат қўшмоқда, кўплаб турар-жай, маданий-маиший биноларни улуғ байрамгача қуриб битказишга чорламоқда. 6-қурилиш трестига қарашли 1-кўчма механизациялашган колонна қурувчилари юбилей объектлари — Чиноз пахта тайёрлаш заводи ишчилари учун мўлжалланган 12 квартирали турар-жой ва Ўрта Чирчиқ районидаги Тўйтепа посёлкасида катта кутубхона бинолари қурилишини барвақт тугаллаб, фойдаланишга топширдилар. Алимкент пахта тайёрлаш заводидаги янги цех ҳам ишга тушиш арафасида турибди. Бу муваффақиятлар кишини қувонтиради, албатта.

Аммо, айрим ёрдамчи ташкилотларнинг сусткашлик билан иш олиб боришлари натижасида кўчма механизациялашган колонна қатор объектлар қурилишини муддатида битказа олмаётир.

Масалан, Чиноздаги 17-автомобиль колоннаси ишлаб чиқариш майдонини ремонт-кенгайтириш ишлари область «Электромонтаж» бошқармаси «Термоизоляция» ва 93-трестга қарашли «Энергомонтаж» бошқармалари раҳбарларининг сусткашлиги сабабли ўлда-жўлда ётибди.

Тўйтепадаги алоқа бўлимининг линей-аппарат цехи қурилиши ҳам юбилей объектларидан бири. Цехни шу йилнинг иккинчи кварталида фойдаланишга топшириш кўзда тутилган эди. Лекин буюртмачилар аппаратларни ўз вақтида етказиб бермаганлиги учун қурилиш тўхтаб қолди. Бу жиҳатдан область алоқа бошқармаси бошлиғи ўринбосари Д. Бичковнинг 1-кўчма механизациялашган колонна бошлиғи ўртоқ М. Абгарян номига ёзган хати қизиқ. Мана, унда нима дейилган: «Алоқа бошқармаси сиздан линей аппарат цехи қурилишини электр симлари ва иситиш воситаларисиз битказишингизни илтимос қилади».

Таажжуб! Ўртоқ Бичков қурилиш ташкилотига ёрдамни шу тарзда тушунар экан-да!

Оҳангарон цемент заводи раҳбарлари билан ҳам ҳар ойда 60 тонна цемент жўнатиб туриш ҳақида келишилган эди. Завод раҳбарлари ваъдаларига вафо қилиш ўрнига ҳар хил бўлмағур баҳоналар билан цементни ўз вақтида бермаяптилар. Худди шу хил нуқсон Олмалиқ ғишт заводига ҳам тегишли. Бунинг устига заводдан келтирилаётган ғиштларнинг сифати жуда паст. 75-100 маркали деб жўнатилган ғиштларнинг 25-30 проценти 50 маркага ҳам арзимайди. Шунинг учун ғиштнинг кўпчилиги ортиш ва туширишда синиб, нобуд бўлмоқда. Бундан завод директори ўртоқ Н. Клименко хабардор, албатта. Лекин, у аҳволни яхшилаш учун тегишли чора кўрмаяпти.

1-кўчма механизациялашган колоннага 1-автомобиль трестига қарашли 11-автобаза бириктилган. Ҳозир автобаза машиналаридан фойдаланиш жуда муаммо бўлиб қолди. Чунки уларнинг кўпи ишга яроқсиз, ремонт талаб. Бу автобаза раҳбарларини сира ташвишга солмаяпти.

Кўчма колонна ишига ҳалақит бераётган юқоридаги корхона ва ташкилот раҳбарлари ишда ўзгариш қилмасалар, қурилиш натижаси кўнгилдагидек бўлмайди. Улар мавжуд объектларга зарур техника воситалари ва ишчи кучларини етарли етказиб беришлари керак. Бош ва ёрдамчи пудратчи ташкилотлар бир-бирлари билан яқин ҳамкорликда ишласаларгина объектларни муддатида қуриб битказиш мумкин.

Р. ОДИЛОВ.

„СЕЛЬСКАЯ ЖИЗНЬ"— ҚИШЛОҚ МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ ГАЗЕТАСИ

Ҳозир қишлоқларда «Сельская жизнь» газетасини ўқимайдиган одам камдан-кам топилса керак. «Бу бизнинг газетамиз» деган гапни қишлоқларда тез-тез эшитиб турамиз. Газетанинг тиражи йил сайин ошиб бормоқда. Кейинги олти йил ичида унинг тиражи 500 минг нусхадан 6 миллион 800 минг нусхага етди. Ана шу қисқа давр ичида КПСС Марказий Комитетининг газетаси ҳисобланган «Сельская жизнь» ўзининг қадрдон дўстлари ва ёрдамчилари бўлган миллионларча янги газетхонларни орттирди.

Бу муваффақиятларнинг қўлга киритилиши бежиз эмас. «Сельская жизнь» қишлоқнинг ижтимоий, хўжалик ва маданий ҳаётини, қишлоқ партия ташкилотларининг ишини кенг ёритмоқда. Газета редакцияси асосий эътиборни қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини тағин ҳам юксалтириш, КПСС XXIII съезди қарорларини ҳаётга изчиллик билан татбиқ этиш, беш йиллик планларини бажариш масалаларига қаратмоқда. Газета саҳифаларида қишлоқ хўжалигининг кўзга кўринган мутахассислари ва ташкилотчилари, ишлаб чиқариш илғорлари, партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлари ўз мақолалари билан мунтазам қатнашиб турадилар.

«Сельская жизнь» алмашинадиган саҳифалар билан чиқувчи ягона марказий газетадир. Ватанимиз бепоёндир, унинг ҳар бир қишлоқ хўжалиги зонаси ўзига хос хусусиятларга эга. Газета ана шу хусусиятларни ҳисобга олиб мунтазам суратда зоналар учун мўлжалланган алмашинадиган саҳифалар чиқаради. Бундай саҳифалар чиқадиган кунда газетанинг иккинчи бети уч, баъзан беш вариантда босилади. Айни бир куннинг ўзида Узоқ Шарқдаги колхозчи, масалан, соя экинини қандай парвариш қилиш тўғрисидаги материал босилган саҳифани ўқиса, Ўрта осиёлик пахтакор «оқ олтин» тўғрисидаги материални, белоруссиялик чорвадор ўз соҳасидаги ҳикояни, украиналик деҳқон илғор ғаллакорларнинг тажрибасини, Закавказье чойкори ҳосилдорликни қандай қилиб ошириш тўғрисидаги мутахассис маслаҳатини ўқийди. Шундай қилиб, газетанинг бир саҳифаси турли зоналарни эътиборга олинган ҳолда ҳар хил вариантда чиқарилади. Бундан ташқари газетхонлар шанба кунларида олти бетли «Сельская жизнь»ни ўқийдилар. Шанба сонларида Улуғ Октябрнинг 50 йиллигига бағишланган материаллар, «Плакат-саҳифа»лар, «Илғор тажриба саҳифаси» ва бошқа қизиқарли материаллар босилади.

Деҳқонлар моддий манфаатдорлигининг ошиши билан уларнинг маданий эҳтиёжлари ҳам ошиб бормоқда. Ана шунинг учун ҳам газета кейинги пайтларда қишлоқ маданияти ва турмуши масалаларини ёритишга катта аҳамият бермоқда.

Газетанинг ҳар бир сонида газетхонларнинг кўплаб хатлари эълон қилинади. «Редакцияга хат келди» деган рубрика газета саҳифаларидан мустаҳкам ўрин олган. Шу йилнинг биринчи ярмида редакция қишлоқ меҳнаткашларидан қарийб 145 мингта хат олди. Бу хатларнинг энг қизиқарлиси дарҳол газетада босиб чиқарилади. Бу хатларнинг ҳаммаси ҳам газета саҳифасига чиқавермайди. Лекин уларнинг биронтаси ҳам жавобсиз қолдирилмайди. Кўпгина хатлар тегишли чора кўриш учун турли ташкилотларга юборилади. Бу чораларнинг натижалари газета саҳифаларида мунтазам суратда эълон қилиб борилади.

Колхозчилар, совхоз ишчилари, қишлоқ зиёлилари ва бошқа обуначиларнинг талабларини қондириш мақсадида газетада ҳикоялар, очерклар, фельетонлар, йирик бадиий асарлардан парчалар, шеърлар тез-тез бериб борилади. Шунингдек «Сиҳат-саломатлик. Уни қандай сақлаш керак?», «Спорт», «Балиқчи бурчаги», «Шунақаси ҳам бўлади», «Жонли табиат оламида», «Боғ-роғларда», Бугунги куни маслаҳат» сингари доимий рубрикалар остида бериб борилаётган материаллар ҳам кўп сонли газетхонларнинг зўр қизиқишига сазовор бўлмоқда. Қишлоқ болалари газета саҳифаларидан ҳар куни, айниқса якшанба кунлари ўзлари учун қизиқ-қизиқ нарсаларни топа оладилар.

Газетада «Сельская жизнь» ёшлар учун», «Сизлар учун, хотин-қизлар», «Мактабда ва уйда», «Солдат саҳифаси» сингари яхлит саҳифалар ҳам мунтазам равишда бериб борилади. Газета ҳар куни мамлакатимизнинг турли зоналарида об-ҳаво қандай бўлажаги тўғрисидаги ахборотларни ҳам бериб боради.

Газетхонларнинг талабларига биноан «Сельская жизнь» капитал мамлакатларидаги деҳқонларнинг аҳволи, халқаро воқеалар тўғрисидаги ахборотларни кўплаб эълон қилмоқда. Редакция АҚШ, Канада, Швеция ва Францияда ўз мухбирларига эга. Бундай мухбирлар иттифоқимизнинг ҳамма республикалари ва йирик областларида ҳам бор.

Газетанинг обуначилар қўлига ўз вақтида етиб боришини таъминлаш мақсадида ҳар куни кечқурун унинг матрицалари самолётлар билан мамлакатимизнинг 25 та шаҳрига, жумладан Ленинград ва Тошкент, Киев ва Хабаровск, Иркутск ва Тбилисига жўнатилади. Бу шаҳарлардаги босмахоналарда газета тезда босиб чиқарилиб эрталаб маҳаллий газеталар билан баббаравар тарқатилади.

«Сельская жизнь» газета редакцияси энг яхши қишлоқ матбуот тарқатувчиларини доимо рағбатлантириб боради. Редакция коллегиясининг қарори билан ўтган йили 8750 киши рағбатлантирилди. Редакциянинг тавсиясига биноан «Союзпечать» ходимларидан 732 киши Бутуниттифоқ халқ хўжалиги ютуқлари виставкасига қатнашди, 85 киши виставка медаллари билан тақдирланди. 75 та «Союзпечать» муассасаси ва почта бўлими диплом олди.

Баҳорда обуна кампанияси тугаганидан кейин редакция ўз одатига кўра энг яхши қишлоқ матбуот тарқатувчиларини Москвага таклиф этади. Улар пойтахтни бир неча кун томоша қилиб қайтадилар.

Шу кунларда редакция ўзининг энг яқин кўмакдошлари — қишлоқ матбуот тарқатувчиларидан кўплаб хатлар олиб турибди. Бу хатларда газетага обуна бўлиш қандай бораётганлиги баён қилинади. «Сельская жизнь» газета редакциясининг коллективи уларнинг бу хайрли ишларини юксак баҳолайди.

ТАРИХИЙ ҲУЖЖАТЛАР

«СССР ташқи сиёсати ҳужжатлари»нинг 12-томи (1929 йил, январь-декабрь) босмадан чиқди. Бу нашрни СССР ташқи ишлар министрлиги ҳузуридаги Дипломатия ҳужжатларини нашр қилиш бўйича Комиссия босмага тайёрлади.

Ушбу томда Совет Иттифоқининг 1929 йилдаги ташқи сиёсати бўйича энг муҳим ҳужжатлари тўпланган. Улар орасида Совет давлати олий органларининг ташқи сиёсат масалалари бўйича қарорлари, шартнома актлари, меморандумлар, ноталар, Ташқи ишлар халқ комиссари ва унинг ўринбосарларининг, СССР ваколатли вакилларининг элчилар, чет эл давлат ва жамоат арбоблари билан қилган суҳбатларининг текстлари, Ташқи ишлар халқ комиссариатининг ўзининг чет эл муассасалари билан кенг ёзишмалари, шунингдек жуда кўп чет элга оид ҳужжатлари бор.

Эълон қилинган бу материаллар Совет ҳукуматининг тинчликни таъминлаш ва уруш хавфининг олдини олиш учун олиб борган тинимсиз курашини, Бриан-Келлогпактини муддатидан аввал кучга киритиш тўғрисидаги Москва протоколининг имзоланиши соҳасида совет дипломатиясининг муваффақиятли фаолиятини, совет делегациясининг қуролсизланиш бўйича конференция тайёргарлик комиссиясининг VI сессиясидаги ишини, муҳим халқаро проблемалар, масалан Буюк Британия билан муносабатларини қайта тиклаш, КВЖД даги конфликтни бартараф қилиш (бу конфликт СССРга қарши империалистик провокация оқибатида юзага келган эди) ва бошқа масалалар бўйича музокараларнинг боришини ёритади.

Китобда Совет ҳукуматининг Афғонистон, Буюк Британия, Германия, Хитой, Монголия Халқ Республикаси, Эрон, Польша, АҚШ, Туркия, Франция, Чехословакия, Япония, араб, скандинав, Латин Америкаси ва бошқа мамлакатлар билан ташқи сиёсат, экономика, илмий ва маданий алоқалар соҳасидаги ишларини янада ривожлантириш бўйича кўрган тадбирлари ўз тўла аксини топган.

Ҳужжатларнинг кўпчилиги биринчи марта эълон қилиняпти, уларга батафсил комментарийлар ва кўрсаткичлар берилган.

Томдаги ҳужжатлар совет ташқи сиёсати ҳамда энг янги даврнинг халқаро муносабатлари тарихи билан қизиқувчи ўқувчилар кенг оммасининг диққат-эътиборини жалб қилади.

12-томни обуна нашрлари тарқатиш билан шуғулланадиган магазинлардан сотиб олиш мумкин.

ПОЛИТИЗДАТ, СОЮЗКНИГА.

„СССРДА ЯСАЛГАН"

Жаҳоннинг кўпгина мамлакатларидаги заводлар ва фабрикаларда, портларда «СССРда ясалган» маркали станоклар, машиналар, ускуналарни учратиш мумкин. Давлатимизнинг чет давлатлар билан иқтисодий ва техникавий ҳамкорлиги йилдан-йилга кенгайиб бормоқда. Совет мутахассислари саноат объектларини ва бошқа объектларни қуриш ва ишга туширишда, техникавий ва иқтисодий планларни ишлаб чиқишда ҳам қатнашмоқдалар. Буни ТАСС мухбирларидан ҳар кун олинаётган хабарлардан ҳам билиш мумкин.

КРАМОТОРСК: Новокраматорск машинасозлик заводи Совет Иттифоқининг ёрдами билан Бирлашган Араб Республикасида қурилаётган Асвон гидроэлектростанциясининг турбиналари учун турбина ўқи ҳамда гидроэлектростанция тўғони учун бир қанча кўтаргич машиналар жўнатди. Оғир станоксозлик заводи Искандарияда қурилаётган Поковкалар заводи учун ускуналар ясашни тамомлади.

ОДЕССА: Радиал-пармалаш станоклар заводи Туркияга аталган заказни бажариб бўлди. Мураккаб шаклдаги пўлат деталларда чуқур тешиклар пармалайдиган бир қанча ярим автомат станоклар Истанбул машинасозларига жўнатилди. Тажриба-механика заводи винт қирқиш токар станокларидан бир қанчасини Туркияга атаб тайёрлаб берди.

РЯЗАНЬ: Рязань станоксозлик заводида курашаётган Вьетнам заказлари биринчи навбатда бажарилмоқда. Машинасозлар юксак даражали винт қирқиш токар станокларидан бир қанчасини Вьетнам Демократик Республикасида муддатдан олдин жўнатишди. Рязандаги бошқа корхоналар Вьетнам Демократик Республикасининг энергетика корхоналарига ва ирригация иншоотларига ўлчов техникаси, темирчилик-пресс машиналари ва тўр тўқиш машиналари етказиб бермоқдалар.

АРХАНГЕЛЬСК: Лименд кемасозлик-кема ремонт заводида Вьетнам Демократик Республикасининг закази билан дастлабки 8 та баржа тайёрлаб берилди. Нефть маҳсулотлари ташишга мўлжалланган бу баржаларнинг ҳар қайсиси 40 ва 200 тонна юк кўтара олади. Яқин кунларда Лименд кемасозлари вьетнамлик дўстларига яна 13 та баржа юборишади.

КОЛОМНА: Нодир карусел станокни монтаж қилиш, созлаш ва ишга туширишда қатнашган коломналик бир группа станоксозлар Руминиядан қайтиб келишди. Улар ўрнатган мана шу улкан станок диаметри 16 метргача бўлган деталларни ишлаб беради.

Коломна мутахассисларининг яна бир группаси Бирлашган Араб Республикасида ва Италияда карусел ва тиш—фрезер станокларини монтаж қилиб қайтди.

Ҳозир Коломна заводида Польша, Ҳиндистон ва Англия учун оғир станоклар йиғилмоқда ва синовдан ўтказилмоқда.

Она-Ватан бўйлаб

ЛЕНИНГРАД: Прокат ускуналари ишлаб чиқариш билан шуғулланаётган энг кекса совет корхонаси бўлмиш ижара заводининг мутахассислари сортли прокат тайёрлаб берадиган стан лойиҳасини тузишга киришдилар. СССРнинг техникавий ёр-

НЕВИННОМИСК химия комбинатида ацетилен ва ацетальдегид ишлаб чиқарувчи навбатдаги комплекс биноси бунёд этилмоқда. Суратда: илғор монтажчилардан Владимир Федосеев (чапда) ва Валентин Тузов ўртоқлар. Улар кундалик нормаларини 120—130 процентга етказиб бажармоқдалар.

К. Тарусов фотоси, (ТАСС фотохроникаси).

САРАТОВ ОБЛАСТИ. Маркс шаҳри яқинида Ўрта Осиё — Марказ газ қувурлари Волга дарёсидан муваффақиятли ўтказилди. Эндиликда бу ерда газ магистралининг иккинчи параллель тармоғини сувдан олиб ўтишга тайёргарлик кўрилмоқда.

Е. Соколов фотоси, (ТАСС фотохроникаси).

МЕҲНАТ ЖЎШ УРМОҚДА

КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленуми қарорлари Тошкентдаги кровать заводи ишчиларининг ғайратига ғайрат қўшиб юборди.

Биз механика цехининг пешқадам ишчиси Жўра Умаров билан суҳбатлашганимизда, у ўз қувончини қуйидагича изҳор қилди:

— Партия ва ҳукуматимиздан беҳад миннатдормиз. Ҳамиша оталарча меҳрни ҳис этиб келаяпмиз. Янги қарор туфайли маошим 20 сўм ошади. Отпуска муддатим ҳам узайди.

Илғор ишчи бундан руҳланиб, кунлик нормасини 1,5 ҳисса ошириб адо этмоқда. Шу ерда 25 йил давомида узлуксиз ишлаётган Шукур Муҳамаджонов ҳам самарали меҳнат қилмоқда. Ўртоқ Собир Ҳасанов раҳбарлик қилаётган коммунистик меҳнат бригадасида меҳнат унумдорлигини кун сайин ошираётганлар жуда кўп.

Э. ҚОДИРОВ.

МАМЛАКАТЛАР ВА ҚИТЪАЛАРДА

МАЪЛУМОТЛАР МАҚОЛАЛАР ВОҚЕАЛАР

● ВЬЕТНАМ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИ. Кўнгилли ёшлар бригадаси бомбардировкадан шикастланган Тханьхоа вилоятига олиб борувчи йўлда ободончилик ишларини олиб бормоқдалар.

● Беш миллионга яқин болалар Вьетнам Демократик Республикасининг мактабларида билим олишмоқда. Суратда: Тханьхоа вилоятининг кечки мактабида машғулот пайти.

Л. Портер фотолари.

ТУРМУШ ВА МЕҲНАТ ШАРОИТИНИНГ ЯХШИЛАНИШИ УЧУН

ИТАЛИЯ

РИМ. Италиядаги ёғочсозлик саноати меҳнаткашларидан 250 минг киши 24 соатлик умуммиллий забастовка ўтказди. Бу забастовка мамлакатдаги энг йирик касаба союз бирлашмаларининг даъвати билан бошланди.

Забастовка корхона эгалари янги меҳнат битими тузишдан бош тортганликларига қарши норозилик билдириш юзасидан эълон қилинган эди. Бу битимда иш ҳақини ошириш, иш ҳафтасини қисқартириш ва корхоналарда касаба союзларининг ҳуқуқларини эътироф қилиш кўзда тутилиши лозим эди.

АНГЛИЯ

ЛОНДОН. Лондон докерларидан тўрт минг киши Ливерпуль порт ишчиларини қўллаб-қувватлаяжагини билдирди. Бу ишчилар капиталистик «рационализация қилиш» планларига қарши норозилик билдириб, уч ҳафтадан буён иш ташламоқдалар. Митингда қабул қилинган резолюцияда: ливерпуллик ўртоқларининг талаблари қондирилмайдиган бўлса, Лондон докерлари бирдамлик забастовкаси ўтказиш ниятидадир, дейилади.

Манчэстерда порт ишчиларидан 1.500 киши Ливерпулнинг иш ташлаган докерларига молиявий ёрдам кўрсатишга қарор қилди.

ЭКВАДОР

ГУАЯКИЛЬ. Эквадор темирйўлчилари пиво пишириш заводи меҳнаткашлари билан бирдамлик юзасидан юк ташийдиган ва пассажир поездларининг ҳаракатини олти соат тўхтатиб қўйдилар. Завод ишчилари қарийб икки ҳафтадан буён иш ташламоқдалар. Завод цехларида 21 сентябрдан буён конвейерлар тўхтаб турибди, маҳсулот сотадиган омборлар ва конторалар ёпиб қўйилган. Иш ташловчилар маъмуриятнинг касаба союзига нисбатан ўз бошимчалигига қарши норозилик билдириб, ишсизликка қарши ҳамда турмуш ва меҳнат шароитини яхшилаш учун гарантия беришини талаб қилмоқдалар.

ВЕНЕСУЭЛА

КАРАКАС. Автобусларда юриш ҳақининг кўпайтирилишига қарши норозилик билдириб, Каракасда уюштирилган намойишни полициячилар тарқатиб юбордилар. Намойишчилар шаҳарнинг марказий кўчаларига тўпланиб, нарх-наво ошиб бораётганига қарши норозилик шиорларини бир неча марта такрорладилар.

Боливара майдони яқинида намойиш қатнашчиларига отлиқ полиция ҳужум қилди. Тўла бўлмаган маълумотларга кўра, 12 киши яраланган ва касалхонага олиб кетилган. (ТАСС).

ХИТОЙДАГИ ВОҚЕАЛАР

Чет эл информация агентликларининг Гуанси—Чжуан автоном районидан кўчиб келган кишилардан олинган маълумотларга асосланиб берган хабарларида айтилишича, шу вилоятда Мао Цзэ-дун тарафдорлари билан мухолифлари ўртасида қуролли тўқнашувлар давом этмоқда. Шу маълумотларга қараганда маочилардан етти мингга яқин киши Наньнин шаҳрини ташлаб чиқиб тоғларга кўчиб кетишга мажбур бўлган.

Мазкур хабарларда яна шу нарса ҳам айтилганки, Хитой Халқ Республикасининг 18 йиллигини байрам қилиш арафасида Гуанчжоуда хунвэйбинлар билан Мао Цзэ-дуннинг мухолифлари ўртасида янги тўқнашувлар бўлиб ўтган. Бу мухолифлар Маонинг портретлари ва уни мақтаган шиорларни олиб йиртиб ташлаганлар. Шу тўқнашувлар вақтида ўлган ва яраланганлар бор.

«Фуцзянь жибао» газетасида босилган хабарда айтилишича, «маданий революция»га қарши бўлган кишиларнинг ҳаракатлари натижасида Фуцзянь вилоятининг баъзи районларида почта, телеграф, темир йўл, автомобиль ва ҳаво транспортининг иши издан чиққан. Август ойида ва сентябрь ойининг бошларида тўқнашишлар бўлиб ўтган бошқа вилоятлардан олинган чала-чулпа маълумотларга қараганда кейинги ҳафталарда мазкур вилоятларда «оз-моз тинчлик» бўлиб турибди.

Пекиндан олинган хабарларда айтилишича, ҳозирги вақтда расмий пропаганда жамоат тартибини тиклашга кўпроқ эътибор бермоқда. Бу соҳада тартиб ўрнатиш ва «маданий революцияни янада ривожлантириш» вазифаси кўпинча бўйсунмай қолаётган хунвэйбинларга ва цзаофанларга юкланмасдан, балки хавфсизлик органларига юкланмоқда. ЧТК агентлигининг Пекиндаги мухбири ёзиб юборган хабарда, вилоятлардаги «революцион комитетлар» ҳозирги вақтда мурожаатномалар чиқариб, жамоат тартибини тиклашга чақираётганларига ва Мао Цзэ-дуннинг сиёсий йўлига қаршилик кўрсатганларнинг ҳаммаси қаттиқ жазога тортилади, деб таҳдид қилаётганларига эътиборни жалб қилмоқда.

Шаньси вилояти «революцион комитети»нинг «Шаньси жибао» газетасида 30 сентябрда эълон қилинган мурожаатномасида «маданий революция»ни қоралаб, шунингдек Мао Цзэ-дунни ва унинг сафдошларини ҳақорат қилиб, ўз имзосини қўймай хатлар юбораётган, шу мазмундаги шиорларни ёпиштираётган ва варақаларни тарқатаётган кишилар қаттиқ жазога тортилади дейилади. Шу ҳужжатда «экономизм» кўринишларига, корхоналарда меҳнат интизомини бузишларга қарши ва «социалистик бозор»га путур етказишга қарши шафқатсиз кураш олиб бориш талаб қилинади.

Маълумки, ҳозирги Хитойда ишчиларнинг меҳнат шароитини ва улар меҳнатига ҳақ тўлашни ҳар қандай яхшилаш «экономизм» деб аталадиган бўлиб қолди, деҳқонларнинг қишлоқ хўжалик маҳсулотларини давлатга топширмай, бозорга чиқариб сотишларини эса, «социалистик бозорга путур етказиш» деб ҳисоблайдилар.

Вилоятлардаги газеталарда босилган хабарлардан маълум бўлишича, «ревизионизм агентлари» деб ҳисобланиб, «маданий революция»га путур етказишда айбланаётган кишилар устидан намунали «судлар» ўтказиш ва уларни кўпчилик олдида қатл этиш давом этмоқда. «Чжэ-цзян жибао» газетаси Хан-Чжоуда икки киши ўлим жазосига ҳукм этилганлигини эълон қилди. «Хэйлунцзян жибао» газетасида босилган хабарда айтилишича Харбинда беш киши отишга ҳукм қилинган. «Ляонин жибао» газетаси 30 сентябрда берган хабаридан маълум бўлишича, Шэньянда тўрт киши ўлим жазосига ҳукм қилинган. Бундан олдин Пекинда, Шанхайда, Цзинанда, Фучжоуда, Хух-Хотада ҳам шундай судлар бўлиб ўтган ва ҳукм этилганлар ҳалойиқ олдида қатл этилган эди. «Маданий революцияни янада ривожлантиришда пролетариат диктатураси органларининг роли ўсиб бораётганлиги» тўғрисида Хитой матбуоти мана шу судлар ва қатл этишларни назарда тутиб ёзаётган бўлса керак.

Чет эл матбуоти Хитой Халқ Республикасининг 18 йиллиги муносабати билан Пекинда ўтказилган тантаналар тўғрисида берган хабарларида меҳмонларга ажратилган трибуналар Хитой ўзини тобора кўпроқ яккалаб қўяётганлигини кўрсатувчи энг яққол далил бўлди, деб қайд қилди. Социалистик мамлакатлардаги кўпгина газеталар, мана шу тантаналар вақтида Совет Иттифоқига, КПССга ва бошқа марксчи-ленинчи партияларга душманликдан иборат тўҳмат ва бўҳтонлар кўп такрорланганлигини кўрсатиб ўтди. Чехословакиядаги «Руде право» газетаси Пекиндаги намойиш тўғрисидаги ҳисоботни: «Хитой Халқ Республикасининг 18 йиллиги Советларга қарши туҳмат белгиси остида байрам қилинаётир» деган сарлавҳа остида босиб чиқарди.

Уругвай коммунистларининг «Популар» газетаси Мао Цзэ-дун гуруҳининг бузғунчилигини қаттиқ қоралаб ёзди. Шу газетада айтилишича, «Хитой халқи ўзи олиб бораётган курашда ҳамиша Совет Иттифоқининг мададига суяниб келган» бўлса ҳам, Мао Цзэ-дун гуруҳи «СССРга ва бошқа социалистик мамлакатларга нафрат оловини муттасил ёндирмоқда». Мао Цзэ-дуннинг сиёсати, дейилади шу газетада босилган мақолада, халқаро коммунистик ҳаракатга нифоқ солишга қаратилган ва фақат империалистларгагина манфаатли бўлган сиёсатдир.

Пекинда таҳқирланган ва калтакланган япон коммунистларидан икки киши қайтиб келганлиги муносабати билан Япония шаҳарларида коммунистларнинг митинглари ва йиғилишлари ўтказилмоқда. Шу митингларда «Мао Цзэ-дун тўдасининг бузғунчилик иши» ва унинг Япония Компартияси ишига «буюк давлатчилик» мақсадларини кўзлаб аралашаётганлиги қораланмоқда, шунингдек «маданий революция» маданиятга қарши бўлган контрреволюция эканлиги таъкидланмоқда.

(ТАСС, 5 октябрь).

БЎРИНИ ГИЖ-ГИЖЛАЁТГАН КИМЛАР?

Яқин Шарқдаги аҳвол ҳамон ташвишли бўлиб қолмоқда.

Исроил агрессия йўлидан қайтишни ўйламаётганлиги, халқаро ҳуқуқнинг оддий нормаларини писанд қилмаётганлиги, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ва жаҳон жамоатчилиги фикрини тан олмаётганлигини ҳар куни содир бўлаётган янгидан-янги фактлар кўрсатиб турибди.

Исроил ташқи ишлар министри Эбон ҳозир Нью-Йоркда ўтаётган БМТ Бош Ассамблеяси XXII сессияси минбаридан туриб юзсизларча Исроилнинг «тинчлик ниятлари» ҳақида жар солаётган айни бир пайтда Сувайш канали қирғоқларидан артиллерия тўплари акс садоси эшитилмоқда. Бирон бир кун йўққи, ҳаддан ташқари мунофиқ бўлиб олган Исроил ҳарбийлари кенг миқёсдаги ҳарбий конфликт қайта туғилиши хавфини туғдирувчи янгидан-янги иғво қўзғамаётган бўлсинлар. Бу иғво-фитналарнинг миқёси кун сайин кенгайиб бормоқда. Масалан, 27 сентябрь куни Исроил қўшинлари Сувайш каналининг бошидан охиригача — Кантарадан Сувайшгача бўлган масофада қўққисдан артиллерия ва пулемётлардан ўт очдилар. Исроил ўқларидан Исмоилий, Сувайш, Кантара. Деверсурадаги тинч объектлар қаттиқ шикаст кўрди. Ўнлаб уйлар бузилди. Тинч аҳолидан 19 киши ўлди, юзлаб киши ярадор бўлди. Ажнабий кузатувчиларнинг эътироф этишича, бу уруш ҳаракатлари тўхтатилиши ҳақидаги қарор чиққандан кейинги энг катта иғводир. Шундай қилиб, Исроил ҳарбийлари ҳеч нарса билан ҳисоблашмай, тинчликка яна хавф солмоқдалар ва Яқин Шарқда ўлим ва вайронагарчиликлар уруғини сепишда давом этмоқдалар. Исроил бебошларининг сурбетлиги ва мунофиқлиги шу даражага бориб етдики, улар оқни қора қилиб кўрсатишга уриниб, Совет Иттифоқига қарши очиқдан-очиқ душманчилик иғволари қилмоқдалар. Улар мамлакатимизни гўё «Яқин Шарқда кескинликни вужудга келтириш»да айбламоқдалар. Шу муносабат билан Бош Ассамблея сессиясида Сурия делегати адиб Дауднинг сўзига қўшилмаслик мумкин эмас. У Исроил босқинчилари сиёсатини халқаро бандитизм сифатида баҳолади. Ҳақиқатдан ҳам агрессорнинг ҳаракатларига бундан аниқроқ сифат топиш қийин.

Гарчи Яқин Шарқдаги конфликт бошланган вақтдан буён ўтган тўрт ой ичида агрессияни тайёрлашдаги жуда кўп сирлар ошкор бўлган бўлса ҳам жаҳон жамоатчилигини ушбу саволлар ҳамон ҳаяжонлантириб келмоқда: бўрини кимлар гиж-гижлатаётир? Агрессор беҳад сурбетлик ва ўринсиз даъволар қилишга қандай ботинаётир? Унинг орқасида кимлар турибди? Бу саволлар кейинги вақтларда Исроил Араб мамлакатларига қарши янги иғволар қилишга тайёрланаётганлиги ҳақида маълумотлар кела бошлаганлиги муносабати билан ўринли майдонга ташланмоқда. Янги иғволар қилиш учун Исроил экстремистлари ўз қуролли кучларини мустаҳкамлаш учун зўр бериб ҳаракат қилмоқдалар. Араб мамлакатлари матбуотининг хабар беришича, ўт очиш тўхтатилган замон Исроил портларига Америка ва Англия ҳужум қуроллари: қирувчи ва бомбардимончи самолётлар, бошқариладиган ракеталар ва оғир танклар ортилган юклар кела бошлади. АҚШ ва Англия бу районда тинчликни ўрнатиш ҳақидаги гап-сўзлар ниқоби остида агрессорни босиб олинган Араб ерларидан кетмасликка рағбатлантирмоқдалар ва уни янги агрессив ҳаракатларга тортмоқдалар. Шу муносабат билан яқиндаги «Нью-Йорк таймс» газетасида босилиб чиққан хабар диққатга сазовордир. Хабарда айтилишича, Америка Қўшма Штатлари сира кечиктирмай Исроилга иккита янги қирувчи-бомбардимончи самолётлар эскадрилясини топширмоқчи. Шундай қилиб, АҚШ ва Англия Яқин Шарқда икки ёқлама найранг ишлаётганлигини бутун дунёга яна бир бор кўрсатмоқдалар. Бундай сиёсат уларнинг империалистик табиатларидан келиб чиқади. Исроил давлати ташкил қилинаётган вақтдаёқ империалистлар унинг тимсолида ўзларининг Яқин Шарқдаги содиқ агентларини кўрган эдилар. Бу агент миллий озодлик ҳаракати тез ривожланаётган мамлакатларда иш олиб бориши керак эди.

ХАЛҚАРО ТЕМАДА

«Исроил Яқин Шарқда Ғарб хавфсизлиги учун бирдан-бир гарантия ҳисобланади» — деган эди 1950 йили АҚШ конгресси вакиллар палатаси юридик комиссиясининг раиси Селлер. Унинг бу сўзи Америка империалистлари ва иттифоқчиларининг Исроилга нисбатан бундан кейин олиб борган сиёсатида ҳал қилувчи омил бўлиб қолди. Кейинги вақтларда тинчлик душманлари узоқ вақтгача сир сақлашга уриниб келган воқеалар ошкор бўлди. Империалистлар ўз гўдакларини туғилган кундан бошлабоқ қай тарзда эркалаганликлари ва уни ашаддий империалистик қонхўрга — ўзларининг Яқин Шарқдаги манфаатларининг содиқ ҳомийсига айлантирганликлари фактлари тўла маълум бўлди. Исроил вужудга келган дастлабки кунларданоқ бу ерга Америка ва Англия молиявий магнатлари пўлат сандиғидан жуда кўп олтин ёмғири ёғила бошлади. АҚШ Халқаро тараққиёт бошқармаси маълумотларига кўра 1956 йилдан 1966 йилгача бўлган вақт ичида Америка Қўшма Штатларининг ошкора ёрдами 705 миллион долларни ташкил қилган. Ривожланиб бораётган Исроил саноатига Америка, кейинроқ эса Ғарбий Германия капитали зўр бериб кириб кела бошлади. 1949 йилдан 1966 йилгача Исроилда чет эл капитал маблағлари миқдори 1.670 миллион долларга етди. Шулардан 167 миллион доллари Ғарбий Германия капитал маблағларидир. Ҳозирги вақтда Исроилда 200 дан ортиқ Америка компанияси Исроилнинг энг йирик 163 корхонасиликлари «ўрнига-ўрин» олдилар. Шунча маблағга улар яна 560 миллион долларни қўшдилар. Бу пуллар исроилликлар томонидан Фаластиннинг араб қисмидан 1948 йили мажбуран ҳайдалган араб аҳолиларидан босиб олинган мол-мулклар қимматидир. Мана шу пулларга қурол-аслаҳаларнинг янги оқими: АҚШдан артиллерия қуроллари, танклар; Англиядан реактив қирувчи самолётлар, оғир танклар, радиолокаторлар, сувости кемалари кела бошлади. Кичик ваҳший ана шу тарзда куч тўплаб, қонсирай бошлади.

Яқин Шарқдаги агентни фақатгина АҚШ ва Англия эркалатибгина қолмай, Ғарбий Германия ҳам боқа бошлади. Реваншчилар ва Гитлер ишининг давомчилари Исроил экстремистлари тимсолида агрессия йўлидаги ўзларининг маслакдошларини кўрдилар. Ғарбий Германия реваншчиларининг Тель-Авив экстремистлари билан олиб борган «ўйини»нинг айрим босқичларини кўриб чиқайлик. 1957 йил декабрида Ғарбий Германиядаги ашаддий реакцион шахслардан бири бўлган Штраус Исроил ҳукумати вакили билан битим тузади. Бу битимга мувофиқ Исроилга йилига 50 миллион марка миқдорида ҳарбий ашёлар, қурол-аслаҳалар етказиб берилиши керак эди. Бу катта ишнинг бошланиши бўлди.

1960 йил мартида Нью-Йоркда юқори доирадаги учрашув бўлиб ўтди. ГФР ва Исроил ҳукуматлари бошлиқлари Конрад Аденауэр ва Бен-Гурион яширин битим тузишди. ГФР Исроилга 660 миллион маркалик оғир қуролларни текинга етказиб бериш мажбуриятини олди. Аденауэрнинг бундай «саховатлиги» эвазига Бен-Гурион ашаддий гитлерчи жаллод Эйхманнинг Исроилдаги суд процессида собиқ гитлерчиларни фош қилувчи ҳеч қандай гап-сўз бўлмайди, деган ваъда берди. Бундай фош қилинишдан «совуқ уруш канцлери» жуда қўрқар эди. Исроилга жанговар техника оқими: вертолетлар, транспорт самолётлари, танклар яна кела бошлади. Бугина эмас, кўп ўтмай Ғарбий Германия казармаларида Исроил солдат ва офицерлари пайдо бўлди. Улар бундесвер қисмларида узоқ муддатли стажировка ўтказиб, ҳозирги замон урушини олиб бориш методларини ўргандилар.

Жаҳон жамоатчилигини алдаш учун Исроил армиясининг зўр бериб қуролланиши ва агрессияга тайёрланиши «Араб хавфи» деган дабдабали шов-шув остида олиб борилди. Қуролланиш пойгаси 1966 йил энг авжига чиқди. Жуда қисқа вақт ичида АҚШ Исроилга «Паттон» ва «М-48» типидаги 600 та танк, «Ф-104» типидаги 120 та қирувчи самолёт етказиб берди. Шулардан 200 танк ва 60 самолётни АҚШнинг илтимосига кўра Бонн Тель-Авивга берди.

1956 йили Англия Исроилга иккита энг янги «Эйлат» ва «Яффа» эскадрлашган миноносеци берди, кейинги йил эса Исроил ҳарбий денгиз қўшинлари Ўрта Ер денгизида АҚШ, Англия ва Франция флотлари билан ҳамкорликда маневрларда қатнашди.

Исроил экстремистлари босқинчиликка тайёргарлик кўришар экан, ярамас йўллардан сира қайтмадилар. Масалан, узоқ давом этган олди-сотдидан сўнг Исроил ҳукмдорлари Ғарбий Германиядан 725,3 миллион доллар олишга муваффақ бўлдилар. Бундай катта маблағни улар гитлерчиларнинг Европанинг босиб олинган мамлакатларида яшаётган яҳудийларни йўқ қилганликлари ва улар мол мулкини экспроприация қилган-

Исроил экстремистлари ва уларнинг ҳомийлари агрессияга қанчалик пухта тайёрланганликларини шу нарса ҳам равшан кўрсатиб турибдики, Исроилнинг Араб мамлакатларига ҳужум қилишидан сал аввал Исроил мудофаа министри Моше Даян Жанубий Вьетнамда, бош штаб бошлиғи Ицхак Рабин эса АҚШда Блисс портида стажировка ўтказди. Иккала генерал Америка қароқчиларининг қон тўкиш тажрибасини зўр бериб ўрганиб, бу тажрибани араб ерида қўллашга ҳаракат қилдилар.

Исроил агрессиясининг механизми ана шу тарзда айлантирилиб, ишга солинди.

Агрессор ва унинг ҳомийлари тинчликни сақлаш ниқобига қанчалик ўралмасин, улар жаҳон жамоатчилигини алдаёлмайдилар. Бўрини кимлар боқиб, кимлар гиж-гижлатганини жаҳон халқи ҳозир равшан билиб олди.

Агрессор ўз орқасида турган ҳомийларига суяниб, босиб олинган Араб ерларида мустаҳкамланиб қолишга ҳар қанча уринмасин, у бунинг уддасидан чиқолмайди, бировларнинг еридан жўнашга мажбур бўлади. Чунки бошқа йўл йўқ. Тинчликсевар халқлар сурбет босқинчиларнинг жазосиз қолишига йўл қўймайдилар.

Ҳозирча эса Араб Шарқидаги аҳвол ташвишли ва хавфли бўлиб турибди. Тажриба шуни кўрсатмоқдаки, агрессор ўз ҳомийларига таяниб, ҳар қандай бемаъниликларга бориши мумкин. Воқеалар бизнинг чегараларимизга яқин жойда содир бўлмоқда. Бу эса айниқса совет кишиларини доимо хушёрликни сақлашга мажбур этади.

П. КИРИЛЛОВ.
«Тошкент ҳақиқати»нинг халқаро шарҳчиси.

ҲОЗИРГИ ЗАМОН ТАРИХИНИНГ БОРИШИНИ ЎЗГАРТИРИБ ЮБОРГАН КИШИ

ТЕҲРОН, (ТАСС). Эронда кўп тарқалган ҳафталик «Хонданиҳо» журнали Улуғ Октябрь социалистик революциясининг йўлбошчиси Владимир Ильич Лениннинг муфассал таржимаи ҳолини «Ҳозирги замон тарихининг боришини ўзгартириб юборган киши» деган сарлавҳа остида ўзининг кейинги уч сонида босиб чиқарди.

«Жаҳон тарихида жуда катта роль ўйнаган зотлар орасида, деб ёзади «Хонданиҳо», Ленин алоҳида ўрин олиб турибди. В. И. Ленин раҳбарлигида Россияда қилинган инқилоб ҳозирги замон тарихининг боришини ўзгартириб юборди».

Кўпгина суратлар билан берилган бу очеркда Владимир Ильич Ленин ҳаётининг ва революцион курашнинг барча асосий босқичлари ёритиб берилган. Очеркда Владимир Ильичнинг оиласи тўғрисида, Ленин меҳнаткашларининг йўлбошчиси ва устози, оддий ва камтар киши бўлиб, омма билан чамбарчас боғланганлиги тўғрисида ҳикоя қилинади.

Журнал ўз саҳифаларида босилган материалларни Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллигига бағишлади.

ЧССР. Қуйи Татрада барпо этилган мана бу шинамгина уй автомобиль саёҳатчиларининг энг севимли жойи ҳисобланади. Бу ерда туристларнинг мириқиб дам олиши учун ҳамма шароитлар мавжуд.

ЧТК—ТАСС фотоси.

ЛАБОРАТОРИЯДА ПОРТЛАШ

НЬЮ-ЙОРК, (ТАСС). «Норт американ-рокуэлл» компаниясининг Даунидаги (Калифорния штати) лабораторияларидан бирида космик тажриба ўтказиш вақтида портлаш юз берди. Икки киши ўлди ва бир неча киши ярадор бўлди.

Ассошиэйтед Пресс агентлигининг хабар беришича, барий химикати бошқа жойга юбориш учун идишга солинаётган пайтда портлаш юз берган.

Лабораторияда аэронавтика ва космик фазони тадқиқ этиш миллий бошқармасининг топшириғига биноан, илмий тадқиқот иши олиб бориларди.

Л. ЖОНСОННИНГ ФАРМОЙИШИ

ВАШИНГТОН. Президент Жонсон, ҳукумат бюджет масаласини конгресс билан бир ёқлик қилмагунча ҳеч қандай қўшимча харажатлар қилмаслик тўғрисида барча ҳукумат муассасаларига кўрсатма берди. Бироқ, президентнинг бу кўрсатмасида муҳим ҳарбий харажатлар учун ва биринчи галда Вьетнамдаги уруш билан алоқадор харажатлар учун маблағ сарфлаш бундан мустасно, дейилади.

ИСПАНИЯДА НАМОЙИШ

ПАРИЖ. «Юманите-диманш» газетаси хабар беради: Барсилона корхоналарининг ишчи ва хизматчилари иш ҳақини оширишни ва меҳнат шароитини яхшилашни талаб қилиб, 7 октябрда оммавий намойиш ва митинг ўтказишди. Барсилона касаба союзлари федерацияси биноси олдида тўпланган юзлаб кишилар Каталониядаги бир неча саноат корхоналари ёпиб қўйилмоқчи бўлганлигига қарши норозилик билдиришди. Полиция отряди меҳнаткашлар митингини тарқатиб юборди.

Тошкент янгиликлари

ЭФИР ТЎЛҚИНЛАРИДА

Ўзбекистон радиоси журналистлари Октябрнинг шонли 50 йиллигига атаб қизиқ-қизиқ эшиттиришлар уюштиришаяпти. Ҳозир адабий-музикали эшиттиришлар редакцияси ходимлари 50 йил давомида куйланган халқ қўшиқларини йиғиш билан банддирлар. Қўшиқлар йиғилгач, улар эшиттиришга қўйилади. Қўшиқ ижро этилгач, дикторлар сизга бу асарнинг ёзилиш ва куйланиш тарихини тушунтирадилар.

Бундан ташқари радиожурналларда ҳам 50 йил мобайнида эришган ютуқларимиз мадҳ этилади. «Дугоналар» журнали тингловчиларга медицина фанлари доктори Мунира Турсунхўжаева, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Марҳамат Йўлдошева каби донгдор аёлларимиз ҳақида ҳикоя қилади. Ўзбек совет хотин-қизлари меҳнат қилаётган участкалардан репортажлар уюштиради.

«Ёрқин йўл» журналининг муаллифлари революционер шоирлар шеърларини эфирга тайёрламоқдалар. Улар орасида Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий шеърларига басталанган куйлар ҳам бўлади. Бундан ташқари Ғафур Ғулом, Шайхзода, Ойбек, Абдулла Қаҳҳор каби ўзбек совет адабиётининг намояндаларига бағишланган махсус эшиттиришлар ҳам уюштирилади.

ДЎСТЛАР АРМУҒОНИ

Пойтахтимизнинг саноат корхоналари тайёрлаётган турли-туман маҳсулотлар Иттифоқимиздан ташқари 70 та чет эл мамлакатларига ҳам юбориб турилибди. Германия Демократик Республикаси ва Чехословакиянинг меҳнаткашлари «Таштекстильмаш» заводи юборган маҳсулотлардан мамнун бўлаяптилар. Чет эллардаги дўстларимиз Тошкентдан юборилган бошқа маҳсулотлар учун ҳам беҳад миннатдорлар.

Ўз навбатида қардош социалистик мамлакатларнинг меҳнаткашлари ҳам тошкентликларга юбилей армуғонларини юбормоқдалар. Шу кеча-кундузда Тошкент товар станциясига қардош мамлакатлардан келиб турган поезд составларининг кети узилмайди. Руминиялик, ГДРлик, чехословакиялик, венгриялик, болгариялик дўстлар уйларимиз кўркига кўрк қўшадиган чиройли мебеллар юборишяпти. Руминиядан газламалар, Венгриядан турли хил маданий моллар ҳам келиб турибди.

БИНОКОРЛАР ТОРТИҒИ

Чилонзорнинг К-25 секторида яқиндагина 1280 ўринли янги типдаги мактаб биноси фойдаланишга топширилган эди. Куни-кеча луганслик дўстларимиз қўлдан чиқарган иккита турар-жой биноси пойтахт меҳнаткашларига тортиқ қилинди.

Куйбишев шаҳридан келган серғайрат қурувчилар эса ҳар бири 80 квартирали учта уйни қуриб битказдилар. В-23 секторида қад кўтарган янги уйда сўнгги пардозлаш ишлари бажарилаяпти. Қардош қурувчилар тошкентлик кичкинтойларни ҳам унутишгани йўқ. Улар 280 ўринли болалар боғчаси ва яслиси қурилишини ҳам бошлаб юбордилар.

Тошкентликлар қардошлар тортиғидан беҳад миннатдор бўлмоқдалар.

ОЛТИТА ТОННЕЛЬ БЎЛАДИ

Шу кунларда москвалик дўстларимиз Беруний майдонидаги тоннелда сўнгги пардозлаш ишларини олиб бораётирлар. Бу тоннель ноябрь байрамигача ишга тушади.

Куни кеча «Ташгипрогор»нинг 2- устахона лойиҳачиси ўртоқ Бушкин ажойиб совғани шаҳар ободонлаштириш бошқармасига тақдим этди. Бу лойиҳа пойтахтимиздаги Шота Руставели кўчаси билан Богдан Хмельницкий кўчасини боғловчи шаҳарда энг йирик тоннел лойиҳасини тақдим этди. Бу тоннелда олтита тушиб чиқадиган йўл бўлади. Бу йўллар «Таштекстильмаш» заводи томонга, гастроном, «Рубин» магазини, тўқимачилар маданият саройлари томонга олиб чиқади.

Келаси йилдан бошлаб пойтахтимиздаги яна иккита марказий кўчада тоннель қазиш ишлари олиб борилади. Буларнинг бири Шота Руставели кўчаси билан Муқимий кўчасига ўтадиган майдонда қазилади.

Навоий проспекти — Тошкентнинг энг йирик кўчаларидан бири. Айниқса «Пахтакор» стадионида футбол ўйинлари бўлган вақтда кўчалар одамлар билан лиқ тўлади. Транспорт ҳаракати бузилади. Шуни ҳисобга олиб Санъат саройи билан «Пахтакор» стадиони томон Навоий кўчасида тоннель қазиш мўлжалланаётир.

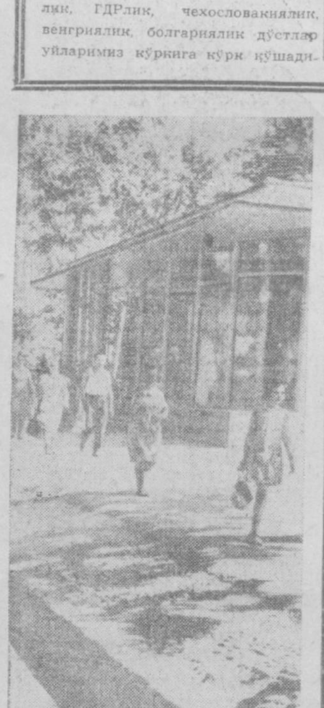

Пойтахтимизнинг Пушкин кўчасида «Восход» кафеси очилди. Суратда: сиз янги кафенинг умумий кўринишини кўриб турипсиз.
М. Миржалолов фотоси.

ТУРЛИ КАСБ ЭГАЛАРИ

КИНОМЕХАНИК

Киномеханик. Оддий ва айни вақтида шарафли касб. Келесдаги «Спутник» кинотеатри киномеханиги Ортиқжон Соатов ўз касбининг шайдоларидан. У мана салкам йигирма йилдирки киномеханиклик қилиб келаяпти. У кўчма киноустановка билан тез-тез қишлоқларга чиқиб туради. Калинин районидаги Навоий номли, Охунбобоев номли, Собир Раҳимов номли, Ленин номли колхоз клубларида турли бадиий фильмлар кўрсатиб келаяпти.

Ишчан, биринчи категорияли киномеханик Ортиқ ака меҳрибон устоз ҳамдир. Тўра Файзиев, Ҳошим Худайберганов, Қўчқор Алиметов, Ўлмас Назаровлар киномеханиклик касби сирини О. Соатовдан ўрганишган.

«Спутник» кинотеатрининг О. Соатов бошлиқ механиклари Ўзбекистон ССР Маданият министрлигининг икки марта «Фахрий ёрлиғи»ни олишга муяссар бўлишган. Ортиқ аканинг ўзи 14 марта ташаккурнома ва Фахрий ёрлиқ билан мукофотланган.

А. ИСАЖОНОВ.

ГЁТЕ ВАТАНИДА

БЕРЛИН. Гертрауденбрюке кўпригидан уй-жой кварталлари ва Ташқи ишлар министрлиги биноси кўзга яққол ташланиб туради (чапдаги сурат). Қадимги архитектура ёдгорликлари янги қурилган бинолар билан биргаликда ажойиб манзара кашф этган. Ўнгдаги суратда Дрезден шаҳридаги Цвингер галереясини кўриб турибсиз.
Автор фотолари.

ЖУРНАЛИСТ ЁН ДАФТАРИДАН

ПЕРГАМ МУЗЕЙИ

Автобус бизни Пергам музейи томон олиб кетди. Бу тарихий, антик музей ёнидан катта сув оқиб ўтади. Темир кўприк орқали музей биносига яқинлашамиз. Бу ерда одамлар жуда кўп. Бошқа мамлакатлардан келган туристлар ҳам кўзга чалинади.

Пергам музейи ташқи томондан гарчи хира тусда кўринса-да, у анча савлатли ва ўзига хос услубга эга. Бу ердаги залларда қадимги ажойиб маданий ёдгорликлар сақланмоқда.

— Бу ноёб музей эрамиздан 2600 йил илгари қурилган,— деди таржимонимиз.— Аммо шунга қарамай, у яхши сақланган.

Музейга дастлаб узун йўлак орқали кириб борилади. Йўлак деворларига турли ҳайвонларнинг, жумладан шерларнинг тасвири туширилган. Йўлак охири улкан дарвозага бориб тақалади. Бу дарвозага ҳам суратлар ишланган бўлиб, уларни муқаддас ҳайвонлар деб тушунтиришди. Хилма-хил экспонатлар орасида тош тахтачалар учрайди. Уларга қадимги ёзувлар битилган. Бу ёзувлар эрамиздан аввалги 604—562-йилларга мансуб. Музейнинг макети алоҳида экспонат сифатида бир чеккада турипти. Шуниси диққатга сазоворки, музейда қадимги даврдаги айрим шаҳарларнинг, алоҳида қалъаларнинг кўринишлари, макетлари бор. Масалан, эрамиздан 600 йил илгари қурилган Вавилион қалъасининг суратлари бу ерда кенг намойиш қилинган.

Музей ичида Милет бор. Милет илгари катта порт шаҳри бўлган. Бу ерда савдогарларнинг бозори чаққон бўлиб турли мамлакатлардан олиб келинган мол-мулклар савдо қилинган. Бу олди-сотди бозор тарихи эрамиздан 300 йил аввалги даврга бориб тақалади. Мазкур зал тепасида болохоналар кўзга ташланади. Залнинг бир чеккасига Румо қиролининг ҳайкали қўйилган. Теварак атрофда узун колонналар бор. Бу ерга қўйилган катта-катта ҳарсанг тошларга ажойиб гул безаклари ўйиб ишланган. Яна бир чеккада саркофаг турипти.

Навбатдаги залга ўтамиз. Бу — музейнинг энг катта залларидан бири бўлиб, деворларига одамларнинг, шунингдек турли ҳайвонларнинг тасвири ўйиб туширилган. Булар ҳаммаси меъморчилик ва ҳайкалтарошликнинг ноёб ва ажойиб намуналари деса бўлади. Бу санъат ёдгорликлари эрамиздан 200 йил илгари яратилган бўлишига қарамай, улар жуда яхши сақланиб қолган. Залнинг бир томони баланд зина қилиб ишланган. Бу ерда бир вақтлари худо йўлига одамларни қурбон қилганлар. Деворлардаги нақшлар, ўйиб ишланган ҳайкалларга қарашда давом этамиз. Зевс, Афина ва бошқа худолар курашни, одамлар билан баҳайбат аждаҳоларнинг олишуви акс эттирилган лавҳалар кишида катта таассурот қолдиради. Ҳамма залларнинг безаги ҳайратда қоларлик даражада нафис ва зўр маҳорат билан ишланган.

Музей залларидан бирида бизга тош гиламни кўрсатишди. У залнинг ўртасига жойлашган бўлиб, асир қилиб олинган қуллар томонидан ишланган экан. Диққат билан тикилсангиз, бу чиройли гилам майда-майда тошлардан квадрат қилиб кесиб яратилганлигини сезасиз. Бунда унинг ҳар бир сантиметри ҳисобга олинган. Аммо бу тошлар қай усул билан шу қадар нозик қирқилиб, силлиқ ишланганлиги ҳануз кишиларга маълум эмас.

Экспонатлар орасида қадимги Пергамон шаҳрининг макети ҳам бор. Бу шаҳар эрамиздан 200 йил аввал қурилган. Макетдан маълум бўлишича, Пергамон ўша даврдаги энг чиройли шаҳарлардан бири бўлган. Шунингдек, қадимги шаҳарларни ер остидан кавлаб олиш натижасида топилган жуда кўп буюмлар: жим-жимадор колонналарнинг бўлаклари, биноларнинг айрим қисмлари, шаҳар деворларининг нақшлари, турли идишлар, уй-рўзғор анжомлари, чолғу асбоблари ва бошқа қимматли топилмалар музейда эҳтиёт қилиб сақланмоқда.

Пергам музейи немис халқи авайлаб сақлаётган энг яхши ва бой маданий ёдгорликлардан бири сифатида ҳали яна жуда кўп кишиларни ҳайратда қолдиради.

* (Боши газетамизнинг 7 октябрь сонида босилган).

ЎРМОН ЁҚАЛАБ...

Берлиннинг бир чеккасида машҳур Трептов парки жойлашган. Шаҳарни фашистлардан озод қилиш учун олиб борилган жангларда ҳалок бўлган совет жангчилари шу ерга дафн қилинган. Баланд тепалик устида ҳалоскор совет жангчисига ўрнатилган улкан ҳайкал мағрур қад кўтариб турибди. Биз баҳодир жангчиларимизнинг қабри устига гулчамбарлар қўйдик, бошимизни қуйи солган ҳолда бир дақиқа сукут сақлаб, улар хотирасини эсладик.

Автобус Берлиндан чиқиб, шаҳар атрофидаги катта айланма йўлга тушиб олди. Бироздан сўнг асосий магистрал йўл бошланди. Қалин бетондан ишланган, кенг ва кафтдек текис йўл узра машиналар оқими тинмайди. Йўл қурилиши бизнинг диққатимизни ўзига тортди. Узоқ-узоқларга чўзилиб кетган бу йўл икки қисмдан иборат бўлиб, икки метр чамаси келадиган кўкат белбоғ уларни бирбиридан ажратиб туради. Ҳар бир тарафдаги йўл ўз навбатида яна икки бўлакка оқ чизиқ билан ажратилган. Ҳаракат хавфсизлигини назарда тутиб шундай қилинган. Ҳар 3—4 километр оралиғида машиналар тўхташи учун махсус жойлар учрайди. Бу йўл ҳеч қандай бошқа йўл билан кесишмайди. Бошқа йўллар бу магистрал йўлнинг ё устидан, ёки остидан ўтадиган қилиб ишланган.

— Йўлнинг узунлиги қанақа?— қизиқиб сўрадик гид-таржимонимиздан.

— Беш минг километр, — деди Алися Львовна, сўнг қўшимча қилди. — Шундан 1200 километри бизнинг территориямизда, қолгани Ғарбий Германияда жойлашган. Кўраяпсизми йўлнинг равонлигини, бу ерга самолётларни ҳам қўндириш мумкин.

Йўлнинг икки тарафи қалин ўрмонлар билан қопланган. Бу Германия ўрмонлари. Куз шабадасида шитирлаб баргларини тўкаётган хилма-хил дарахтларга тикилиб борамиз. Ўрмон ёқалаб юришнинг ҳам ўз гашти бўларкан. Аста-секин дарахт баргларини чапак чалдириб эсаётган шабада улар ҳидини олиб келиб, димоққа уради. Чуқур нафас олиб, руҳимиз енгил тортади, роҳат қиламиз. Қуёш нури олтинранг баргларда ярақлаб кўринади. Онда-сонда ўрмонлар тугаб, яшил яйловлар, теп-текис экинзорлар кўзга чалинади. Кўркам қишлоқлар бу ерларда тез-тез учрайди. Йўл ёқасида ўйнаб юрган болалар эса бир зум тўхтаб, бизга қўл силкийди. Биз ҳам уларга шу хилда илтифот билан жавоб қиламиз. Яна қалин ўрмонлар бошланади...

Машинамиз ўнгга бурилиб тўхтади. Ўрмонни томоша қилдик. Азим дарахтлар бизни хушнудлик билан кутиб олаётгандек куз сабосида оҳиста силкинади. Шохдан-шохга сакраб, ўз навосига маҳлиё бўлган сайроқи қушларнинг овози сира тинмайди. Гоҳо улар нимадандир ҳуркигандай гур этиб тўдаси билан учади. Бу ерлардаги ўрмон ажиб бир манзара кашф этган.

Шу яқиндаги сайҳон жойга келиб, скамейкаларга ўтирдик. Бироз ҳордиқ чиқариб, ўзаро гурунглашдик. Йигитлардан бири катта қовунни кўтариб келиб, тилим-тилим қилиб тўғраб ташлади.

— Жуда ширин экан,—деди шоферимиз Клаус қовундан татиб кўраркан. — Тошкентдан олиб келгандирсизлар?

— Ҳа, албатта, — жавоб қилдик,—бизнинг қовунларни емабсиз, оламга келмабсиз.

— Таклиф бор, — деб қолди туристлардан бири, — саёҳат охирида Клаус бизни Тошкентгача олиб борса, қайтишида машинасини тўлдириб қовун ортиб юборардик.

Биз қотиб-қотиб кулдик. Клаус бўлса «қанийди энди» дегандек бизга жилмайиб боқарди...

Шу куни кечқурун Магдебург шаҳрига етиб келдик.

(Давоми бор).

Т. РАСУЛЕВ,
Берлин—Тошкент.

ҲАР ТЎҒРИДА

ШАМПАНЬ МОРОЖЕНОЕЛАРИ

Бельгияда ажойиб маҳсулот сотишга чиқарилди, бу музлатилган шампанское чўпидир. У холодильникда сақланади. Туғилган кун маросими ёки янги йилда бундай чўпни бокалларга солинса, бас, чўп эриб, шампанское тайёр бўлади-қўяди.

ЭНГ ХАВФЛИ КАСБ

Портлатувчилар, сапёрлар, синовчи учувчилар, космонавтлар, илон тутувчилар касбини энг хавфли дейишади. Ҳолбуки Австралияда ўтган йили ҳалок бўлган 5473 кишининг қарийб ярми уй бекаларидир. Сабаби — уй бекасининг иш жойи — ошхона, уй, электр асбоб-анжомлари билан тобора кўп қуролланмоқда. Ғарбий Германияда 1965 йилда ўлимга сабабчи бўлган 28 минг кўнгилсиз ҳодисанинг 16 минги транспортда, 8 минги уйда рўй берган. Англияда эса кишилар юқумли касалликлардан кўра электр токи уришидан кўпроқ ўлиб кетмоқдалар. 1964 йилда АҚШда 27600 кишини уйда ток уриб ўлган. Хўш, энг хавфли касб нима экан?

ДЕНГИЗЧИ АЁЛ—92 ЁШДА

Яқинда Австралиянинг Дарвин портига Англиядан чиққан мўъжазгина яхта кириб келди. Елканли қайиқ бўронли Атлантика ва Ҳинд океани орқали ўтиб, шу ерга лангар ташлади. Унинг экипажи Коле фамилиялик оила аъзоларидан иборат.

92 ёшли кампир Эмилия Коле уларга бошчилик қилган. У яхтага келган журналистларга бундай деган: кишилар менинг саёҳатимга нега қизиқиб қолишди, ҳеч тушуна олмаяпман. Ўзим денгизни яхши кўраман. Денгизда бўрон туриб, яхтани худди коптокдек ирғитиб юбориши менга айниқса ёқади.

ДУНЁ МАДАНИЯТИ— РАҚАМЛАРДА

Ер юзида ҳозир уч миллиарддан кўпроқ киши яшаб турибди. Мактаб, турли хил ўрта ва олий ўқув юртларида ҳар олти кишининг бири, яъни беш юз миллион киши ўқийди. Шунга қарамай, ер юзидаги катта ёшдаги аҳолининг қарийб 40 проценти на ўқишни, на ёзишни билади.

Бу рақамлар ЮНЕСКО ҳисоботида келтирилган. Ер юзида 250 мингга яқин кинотеатр бор. Телевизорлар сони эса кейинги ўн йил ичида тўрт баравар ошди. Ҳар йили барча мамлакатларда 400 минг номда китоб нашр қилинади. Бироқ саводсизликка қарши кураш инсониятнинг энг муҳим проблемаси бўлиб қолмоқда.

ДЕЛЬФИНЛАР НАЙРАНГИ

Илмий-тадқиқот станцияларидан бирининг ходимлари Адриатика денгизи қирғоғида дельфинлар ҳаётини ўрганишяпти. Шу мақсадда улар дельфин саломатлигига зарар қилмайдиган тарзда баъзибир тажрибалар қилишяпти. Дельфинлар олимларга бу ишда ҳеч бир ҳалақит беришмаяпти-ю, аммо улар нисбатан тор аквариумда яшаш жонларига теккунча «хўп» деб туришади. Шунда улар очлик эълон қилади. Олимлар буни сезган ҳамоноқ денгизга қараган дарвозаларни очиб юборадилар. Дельфинлар одамлардан худди шуни кутишганидек, оҳиста сузиб эркинликка чиқадилар.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 17.55 — **Эшиттиришлар программаси,** 18.00 — **Юлдузча** (тележурнал), 18.30 — **«Пахтакор» — «Спартак»** (Москва) командалари ўртасида футбол («Пахтакор» стадионидан репортаж), танаффус вақтида **теленянгиликлар.**

Ўзбек тилида: 20.15 — **Теленянгиликлар,** 20.35 — **Тошкент истиқболи,** 20.50 — **Дўстлар юмори,** 21.20 **Пахта далаларининг қаҳрамонларига шон-шарафлар!** 21.40 — Увайсий. **Минг жафо билан** (музикали лавҳа).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 17.55 — **Эшиттиришлар программаси,** 18.00 — **Мактабда физикадан Беруний ишларини ўрганиш** (мактаб ўқувчилари учун ўқув эшиттиришлари программаси).

Рус тилида: 18.35 — **Векторлар ва улар устида амаллар** (студентлар учун олий математикадан ўқув эшиттиришлари программаси).

19.45 дан — **Москва кўрсатади.**

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 дан — **Олмаота кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Рус тилида: 20.45 — **Концерт,** 21.50 — **Теленянгиликлар,** 22.00 — **Максимнинг ёшлиги** (бадиий фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 10/Х да **Спартак.**

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 10/Х да **Парвона.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Анна Русских раҳбарлигида лилипут цирк артистларининг юбилей программаси.**

КИНО

Замонамиз қаҳрамони (1 ва 2-серия) — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Нотр-Дам устидаги соялар — «ЧАЙКА», «СПУТНИК», «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», НАВОИЙ номли, «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Женя, Женяхон ва «катюша» — «ВОСТОК», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

ТОШКЕНТ ШАҲАР 9-ҲУНАР ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ қўшимча

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

15—25 ёшдаги 8—10 синф ҳажмидаги маълумотга эга бўлган ёшлар бир йиллик — уч йиллик ўқишга қабул қилинадилар.

Билим юрти линотипчилар, ҳарф терувчилар, печатниклар, муқовачилар тайёрлайди.

Ўқувчилар стипендия ва ётоқхона билан таъминланадилар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй, кадрлар бўлими, ёки Чилонзор район, Нурхон кўчаси, 21 уй.

«УЗЭНЕРГОСБИТ»

абонентларга таклиф қиладики, электрдан фойдаланганлик учун
ҳар ойнинг 1-кунидан 11-кунигача

СЧЁТ ЁЗИБ

тегишли пулни Госбанкнинг кирим омонат кассаларига топширсинлар.
Ўтган вақт учун қарзлари бўлган абонентлар

ДАРҲОЛ ТЎЛАШЛАРИ ЛОЗИМ

Счётлар ўз вақтида тўланмаса, электр огоҳ қилмасдан узиб қўйилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 02162
Индекс — 64697.
А. 1763.

ФУТБОЛ МАЙДОНЛАРИДА

СССР—БОЛГАРИЯ

Европа кубоги учун бўладиган мусобақаларга тайёргарлик кўраётган Совет Иттифоқи ва Болгария терма футбол командалари 8 октябрда Болгария пойтахтида ўртоқлик учрашуви ўтказдилар. Учрашувнинг биринчи бўлимида майдон эгаларининг ярим ҳимоячиси тўсатдан меҳмонлар дарвозасига (уни А. Кавазашвили ҳимоя қилди) тўп киритади. Совет футболчиларининг жуда кўп ҳужумлари болгар дарвозабонининг моҳирона ўйини туфайли натижа бермайди.

Танаффусдан сўнггина СССР терма командаси муваффақиятга эришишга муяссар бўлди. Аввал Стрельцов, сўнгра учрашув тугашига икки минут қолганда Банишевский рақиблар дарвозасини аниқ нишонга олиб совет командасининг ғалабасини таъминладилар — 2:1.

Энди мамлакатимиз терма командаси 15 октябрда Австрия футболчилари билан Венада Европа кубогининг саралаш мусобақасини ўтказади.

Шанба куни совет ва болгар терма командаларининг иккинчи состави Одесса шаҳрида ўзаро куч синашган эдилар. Бу учрашув 1:1 ҳисобида дуранг бўлиб тугади. Тўпни мамлакатимиз терма командаси составида қатнашган пахтакорчи Э. Абдураимов киритди.

«ОЛТИН БОШОҚ» ЭГАЛАРИ

ВЛКСМ Марказий Комитетининг қишлоқ командалари учун таъсис этган Бутуниттифоқ «Олтин бошоқ» кубоги мусобақалари тамом бўлди. Мусобақаларнинг финал турнири Запорожье областининг Акимовка районида ўтказилди. Зона мусобақаларда ғолиб чиққан 6 команда бу ерда давра системасида ўзаро куч синашди. Натижада Краснодар ўлкасидаги «Победа» колхози футболчилари фахрли мукофот —«Олтин бошоқ» кубогининг биринчи эгалари бўлдилар.

Финал турнирда қатнашишга муваффақ бўлган Ўзбекистон қишлоқ спортчилари (Андижон область Избоскан районидаги 8-совхоз футболчилари) биринчи учрашувда Қозоғистон вакиллари устидан ғалабага эришган бўлсалар, ҳам қолган ўйинларни кўнгилдагидек ўтказа олмадилар. Натижада улар бешинчи ўринда қолдилар. Шунга қарамай бу қишлоқ командасининг жиддий ютуғидир.

1968 ЙИЛ РЕСПУБЛИКА ЖУРНАЛЛАРИГА ОБУНА БЎЛИШНИ УНУТМАНГ!